

Městský úřad Ústí nad Orlicí

odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace

VAŠE ČJ.:	01.02.2016
ZE DNE:	MUÚO/3907/2016/ŠKCP/klick
NAŠE ČJ.:	škep/sř/591/2016
SPIS. ZNAČKA:	Kličková Dana, Ing.
VYŘIZUJE:	3
POČET LISTŮ:	0
POČET PŘÍLOH:	0
POČET LISTŮ PŘ.:	0
TEL.:	465 514 306
E-MAIL:	klickova@muuo.cz
DATUM:	15.03.2016 v Ústí nad Orlicí

Účastníci řízení:

Pavel Vacek, Ing.
Dolní Dobrouč 604
56102 DOLNÍ DOBROUČ
IČ: 49312570

Zastoupení na základě plné moci:

Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106
T. G. Masaryka 106, 562 01 ÚSTÍ NAD ORLICÍ
IČ: 00401081

zastoupení na základě plné moci Ing. Pavlem Vackem, Dolní Dobrouč 604

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace, jako příslušný orgán státní památkové péče podle § 14 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon) a místně příslušný podle § 11 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, v platném znění (dále jen správní řád), k žádosti Ing. Pavla Vacka, se sídlem Dolní Dobrouč 604, IČ 49312570, podané dne 1. 2. 2016 podle § 14 odst. 1 památkového zákona, o vydání závazného stanoviska k záměru zřízení nuceného větrání učeben v budově gymnázia čp. 106, st. p. č. 726, v Ústí nad Orlicí, který je zapsaný v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky jako nemovitá kulturní památka pod rejstříkovým číslem 21105/6-4590 vydává toto

z á v a z n é s t a n o v i s k o

Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace, na základě podaného návrhu (žádosti o vydání závazného stanoviska) Ing. Pavla Vacka, se sídlem Dolní Dobrouč 604, IČ 49312570, zplnomocněného Mgr. Markem Hoffmannem, ředitelem Gymnázia, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106, v Ústí nad Orlicí, IČ 00401081, považuje **záměr zřízení nuceného větrání učeben** s využitím zpětného tepla z odváděného

vzduchu (rekuperace), podle předloženého záměru *Realizace úspor energie - Gymnázium Ústí nad Orlicí, Instalace řízeného větrání učeben se zpětnou rekuperací tepla*, zpracovaného Ing. Pavlem Vackem, v lednu 2016, u výše uvedeného objektu na základě ustanovení § 14 odst. 3 památkového zákona a z hlediska zájmů státní památkové péče za **n e p ř í p u s t n ý**.

Odůvodnění:

Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace, který je podle § 25 odst. 1 památkového zákona orgánem státní památkové péče (dále orgán SPP), obdržel dne 1. 2. 2016 návrh (žádost o vydání závazného stanoviska) Ing. Pavla Vacka, se sídlem Dolní Ddobrouč 604, ve věci záměru zřízení nuceného větrání učeben u objektu čp. 106, T. G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, který je zapsaný v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky jako nemovitá kulturní památka pod rejstříkovým číslem 21105/6-4590. Tímto dnem bylo podle § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno správní řízení.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 6 památkového zákona požádal orgán SPP Národní památkový ústav v Pardubicích o písemné vyjádření k žádosti. Jelikož závazné stanovisko na základě Vaší žádosti nelze vydat bezodkladně, je vydáno ve lhůtě 30 dnů od podání žádosti, ke které se připočítává lhůta potřebná k získání odborného vyjádření od Národního památkového ústavu v Pardubicích (20 dní, ve složitějších případech 50 dní). Odborné vyjádření č.j. NPÚ-361/9385/2016 ze dne 29. 2. 2016 obdržel orgán státní památkové péče dne 2. 3. 2016.

Dopad prací uvedených v žádosti na objekt a předmětné území:

Přílohou žádosti, která nám byla poskytnuta, je zpracována ing. P. Vackem, *Realizace úspor energie, instalace řízeného větrání učeben se zpětnou rekuperací tepla*, leden 2016.

Navrhované řešení:

V rámci úspor energie zřítit nucené větrání se zpětnou rekuperací tepla. S ohledem na finanční náročnost a hodnotu stavby převažují negativní dopady.

- Větrání každé učebny samostatně (přívod a odvod vzduchu do fasády v každé učebně)
- Větrání dle podlaží (přívod a odvod vzduchu ve fasádě, rozvody po objektu)
- Centrální větrání s jednotkou v půdním prostoru (rozměrné potrubí do všech podlaží).

Stávající stav: Objekt gymnázia a sokolovny byl vystavěn mezi lety 1910 – 1914 architektem Janem Paclem. Jedná se o pozdně secesní stavbu s prvky moderní architektury a stavba představuje výraznou a hodnotnou stavbou v rámci regionu. K památkovým hodnotám objektu patří zejména vzhled, hmotové uspořádání, dochovaná dispozice, výzdoba, materiálová skladba a umístění stavby v rámci organismu města včetně zapojení do širších urbanistických vztahů.

Výrok: Národní památkový ústav, po prostudování předložených podkladů a znalosti situace, považuje předložený návrh prací za nevhodný.

Odůvodnění:

Navržené práce zamýšlí umístění nuceného větrání se zpětnou rekuperací tepla. V rámci přípravy záměru byla uskutečněna schůzka s projektantem, zástupcem vlastníka, orgánem SPP a NPÚ v místě, kde projektant představil záměr všem zúčastněným stranám včetně detailních dopadů na stavbu, provoz a náklady zamýšleného zařízení. Projektant považuje

zřízení zamýšleného zařízení při porovnání nákladů a negativních dopadů na památkově hodnotnou stavbu za nepříznivý.

Chápeme potřebu uspořené energie a potřebu větrání místností. Ovšem v tomto případě je nutné zvažovat přínosy nejen z hlediska ekonomie a hygieny, ale posoudit navržené práce především i z hlediska dopadu na hodnoty předmětné stavby, která je chráněna jako kulturní památka. Objekt gymnázia je výraznou dominantou města Ústí nad Orlicí a zajímavou pozdně secesní stavbou v rámci regionu. "Proděravění" fasády množstvím otvorů pro větrání jednotlivých tříd je z hlediska vzhledu stavby nepřijatelné, neboť by došlo k výraznému poškození vzhledu stavby. Druhé řešení, s umístěním rekuperační jednotky na půdě a rozvodem potrubí, se může zdát jako přijatelnější řešení, ale není tomu tak. Umístění rekuperační jednotky není z pohledu památkové péče problematické (lze umístit do půdních prostor), ale za problematické považujeme velké rozvody VZT, které je nutné vést do každé třídy.

Kulturní památka není chráněna pouze jako obálka, ale jako celek, tedy včetně interiéru. Interiér gymnázia je řešen jednoduše a v případě stropních konstrukcí lze říci, že v podstatě technicistním přístupem, ale jedná se o promyšlené řešení s odpovídajícím výtvarným působením. S ohledem na řešení interiéru proto nelze zamýšlené rozvody skrýt do snížených podhledů a zásah v navrhovaných intencích by toto vnímání prostoru poškodil. Zasekat rozvody požadovaných rozměrů do stavby by znamenalo nevratné poškození stavby a „rozbití“ celého objektu. Druhou možností je vedení rozměrného potrubí po stěnách. Jedná se o řešení, které je technické, nepoškodí hmotu stavby a lze ho v případě potřeby bez náhrady odstranit. Přiznání rozvodů VZT se tedy jeví jako akceptovatelné, ale odborná organizace upozorňuje na výrazně negativní dojem z vnímání stavby a jejího interiéru. Proto s ohledem na veřejný zájem zachování stavby v původní podobě, považujeme navrhované řešení umístění nuceného větrání v předložených variantách za nevhodné.

Názor památkového ústavu je v podstatě shodný s názorem projektanta. Zřízení zamýšleného zařízení považujeme v dané stavbě za nepříznivé. Chápeme potřebu úspory energie a požadavek na větrání místností, především tříd. Potřebu větrání a zajištění čistého vzduchu v místnosti je možné považovat za základní požadavek pro danou funkci stavby, a tím je škola. Větrání a výměna vzduchu je ovšem spojen s okny a způsobem větrání. Tradičně se místnosti větraly okny a ve školních objektech z přelomu 19./20. století byly často zřizovány odvětrávací kanály. Z hlediska památkové péče by proto jako nejvhodnější řešení se jeví obnovení tradiční způsoby větrání (okna a odvětrávací průduchy). Potřeba realizace nuceného větrání souvisí především právě s těsností oken. Stávající okenní výplně jsou původní z doby výstavby, ale absencí dlouhodobé neúdržby, stářím a vlivem klimatických podmínek jsou dožilé a nelze je kvalitně používat (nelze otvírat, větrat větračkami atd.). Otázka realizace nuceného větrání tedy by měla být řešena v souvislosti s výměnou, či opravou okenních výplní. Obecně lze říci, že pokud dojde k zatěsnění oken, je potřebné provést realizaci nuceného větrání. Proto bychom doporučovali realizovat obnovu okenních výplní tak, aby nedošlo k jejich utěsnění – tzn. lze výrazně zlepšit jejich tepelněizolační vlastnosti, ale bez realizace standardní zatěsnění.

V rámci konzultací je s vlastníkem dlouhodobě debatována i částečná výměna a repase okenních výplní. Proto bychom doporučovali se zaměřit na kvalitní obnovu výplní, která

může spočívat v částečné repasi a výměně nejvíce poškozených výplní za kvalitní kopie – špaletová okna shodné konstrukce a členění s izolačním dvojsklem, ale bez standardizovaného těsnění. Tak bude zajištěna funkce větrání oken a přitom budou výrazně zlepšeny tepelněizolační vlastnosti. Dále v rámci úspor energie doporučujeme hledat další možnosti, které jsou z hlediska památkové péče nekonfliktní (regulace vytápění, zateplení posledního stropu atd.).

Smyslem vyhlášení památek je alespoň na vybraném vzorku nejhodnotnějších staveb a urbanistických celků zachovat kulturně historické hodnoty, jež by bez památkové ochrany zanikly. Pro architektonické dědictví je užívání tradičních materiálů charakteristické a je součástí jeho kulturní hodnoty. V zájmu zachování připomenutých kulturně historických hodnot se památková péče snaží o ochranu původních prvků tam, kde dosud existují, a užívání tradičních materiálů a postupů tam, kde je nezbytná výměna. Tyto požadavky památkové péče jsou samozřejmě pro vlastníky do jisté míry limitující, jsou však podloženy veřejným zájmem chráněným zákonem.

Účastníku řízení byla dána možnost dle § 36 odst.3 správního řádu vyjádřit se k podkladům závazného stanoviska. Účastník řízení této možnosti nevyužil.

Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace, v průběhu správního řízení posuzoval žádost z hlediska jejího souladu s platnými právními předpisy. Při vyhotovení závazného stanoviska vycházel z prohlídky objektu a předložené žádosti a došel k závěru, že předložený záměr zřízení nuceného větrání učeben je nepřípustný.

S ohledem na současný stupeň poznání historického vývoje předmětného objektu lze konstatovat, že k jeho památkovým hodnotám patří zejména hmotové uspořádání, dochovaná dispozice, původní materiálová skladba, výzdoba interiéru i průčelí a především začlenění objektu v urbanistické struktuře města. Objekt gymnázia byl vystavěn mezi lety 1910 – 1914 architektem Janem Paclem. Jedná se o pozdně secesní stavbu s prvky moderní architektury. Objekt gymnázia a navazující sokolovny je výraznou a hodnotnou stavbou v rámci regionu.

Navržené práce zahrnují 3. možnosti nuceného větrání:

- a) Větrání každé učebny samostatně (přívod a odvod vzduchu do fasády v každé učebně),
- b) Větrání dle podlaží (přívod a odvod vzduchu ve fasádě, rozvody po objektu),
- c) Centrální větrání s jednotkou v půdním prostoru (rozměrné potrubí do všech podlaží).

Orgán SPP vycházel z návrhu žadatele a v úvahu vzal především skutečnost, že se jedná o zásah do historických konstrukcí v takové míře, že provedením navržených prací by došlo ke snížení vypovídacích schopností této kulturní památky.

Pro zachování historických kvalit tohoto památkově chráněného objektu je třeba respektovat originální historické materiály, hmotu i po léta utvářené a zachovávané detaily řešení jednotlivých stavebních konstrukcí.

Smyslem vyhlášení památek a památkově chráněných území je alespoň na vybraném vzorku nejhodnotnějších staveb a urbanistických celků zachovat kulturně historické hodnoty, jež by bez památkové ochrany zanikly.

Orgán SPP nesouhlasí se záměrem navržených prací podle předloženého záměru *Realizace*

úspor energie - Gymnázium Ústí nad Orlicí, Instalace řízeného větrání učeben se zpětnou rekuperací tepla, zpracovaného Ing. Pavlem Vackem, v lednu 2016, jelikož se jedná o práce, provedením kterých by došlo k výraznému poškození vzhledu stavby. Kulturní památka není chráněná pouze jako obálka, ale jako celek, tedy včetně interiéru. Provedením navržených prací by došlo k narušení památkové hodnoty objektu.

Orgán SPP se stotožňuje s odborným vyjádřením NPÚ Pardubice a **doporučuje obnovu výplní**, která může spočívat v částečné repasi a výměně nejvíce poškozených výplní za kvalitní kopie – špaletová okna shodné konstrukce a členění s izolačním dvojsklem, ale bez standardizovaného těsnění.

V případě jakékoli **další stavební činnosti** nad rámec tohoto závazného stanoviska včetně udržovacích prací je podle uvedeného památkového zákona nutno požádat Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace, o **další závazné stanovisko**.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace, rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Orgán SPP nezjistil v průběhu tohoto správního řízení skutečnosti, které by bránily vydání tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možné podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení ke Krajskému úřadu Pardubického kraje podáním učiněným u Městského úřadu v Ústí nad Orlicí, odboru školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace.

V. z. Felgrová
Mgr. Luboš Mikyska
vedoucí odboru školství, kultury
sportu, cestovního ruchu a propagace

Kličková
Ing. Dana Kličková
oprávněná úřední osoba